

B.Ed. Semester - 1 (CBCS) Examination

OCT/NOV-2024 (New Course)

CONTEMPORARY INDIA AND EDUCATION(CORE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧ નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો.

(૧૦)

- (1) કેળવણીની કોઈ એક વ્યાખ્યા લખો.
- (2) તત્વજ્ઞાનની કોઈ એક વ્યાખ્યા લખો.
- (3) સ્વામી વિવેકાનંદજીના મતે શિસ્તનો ખ્યાલ જણાવો.
- (4) સામાજિક પરિવર્તનની કોઈ એક વ્યાખ્યા જણાવો.
- (5) શાળા વ્યવસ્થાપન એટલે શું ?
- (6) માધ્યમિક શાળાના શિક્ષકની શૈક્ષણિક લાયકાત જણાવો.
- (7) માધ્યમિક શિક્ષણ પંચના અધ્યક્ષ કોણ હતા?
- (8) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ પંચનો સમયગાળો જણાવો.
- (9) RMSAનું પૂર્ણ નામ જણાવો.
- (10) TAT નું પૂર્ણ નામ જણાવો.

પ્રશ્ન-૨ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ દશ(10) પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

(૨૦)

- (1) કેળવણીની કોઈ ચાર લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- (2) તત્વજ્ઞાનનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
- (3) સ્વામી વિવેકાનંદજીએ સૂચવેલ શિક્ષણ પદ્ધતિઓ જણાવો.
- (4) ભારતીય સમાજની કોઈ ચાર લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- (5) સામાજિક પરિવર્તનની સંકલ્પના ટૂંકમાં સ્પષ્ટ કરો.
- (6) TET અને RTE ના પૂર્ણ નામ જણાવો.
- (7) માધ્યમિક શિક્ષણ પંચની સ્થાપના વિશે ટૂંકમાં જણાવો.
- (8) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ પંચની જરૂરિયાત ટૂંકમાં સ્પષ્ટ કરો.
- (9) પ્રાથમિક શાળાના આચાર્યની ભરતી અંગેની ગુણાંકન યોજના જણાવો.
- (10) RTE Act-2009 ની જરૂરિયાત સ્પષ્ટ કરો.
- (11) મધ્યાહન ભોજન યોજનાની કોઈ ચાર અગત્ય સ્પષ્ટ કરો.
- (12) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ(૧૯૮૬)માં ૧૯૮૨ માં થયેલા કોઈ બે સુધારાઓ જણાવો.

પ્રશ્ન-૩ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ છ(06) પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

(૨૪)

- (1) કેળવણી અને તત્વજ્ઞાન વચ્ચેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો.
- (2) તત્વજ્ઞાનનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો.
- (3) માધ્યમિક શિક્ષણ પંચે માધ્યમિક શિક્ષણ સંદર્ભે કરેલી ભલામણો જણાવો.
- (4) સામાજિક પરિવર્તન સંદર્ભે શિક્ષકની ભૂમિકા ટૂંકમાં સ્પષ્ટ કરો.
- (5) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ પંચની મહત્વની ભલામણો જણાવો.
- (6) SSA ના ધ્યેયો જણાવો.
- (7) RMSA ની જરૂરિયાત ટૂંકમાં સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન-૪ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બે(02) પ્રશ્નોના વિસ્તૃત ઉત્તર આપો.

(૧૬)

- (1) ગાંધીજીના મતે શિક્ષણની સંકલ્પના, ધ્યેયો અને અભ્યાસક્રમની ચર્ચા કરો.
- (2) પ્રાથમિક શાળામાં શિક્ષક ભરતી માટેના નિયમો અને ગુણાંકન યોજના સમજાવો.
- (3) સામાજિક પરિવર્તન પર અસર કરતા પરિબળો વિશે વિગતે ચર્ચા કરો.

ENGLISH VERSION

Q. 1 Give answer of the following all questions in brief.

(10)

- (1) Write any one definition of education.
- (2) Write any one definition of philosophy.
- (3) State the thoughts about discipline according to swami vivekanandaji.
- (4) Mention any one definition of social change.
- (5) What is school administration?
- (6) State the educational qualification of secondary school teacher.
- (7) Who was the chairman of the Secondary education commission?
- (8) State the duration of national education commission.
- (9) State the full form of RMSA.
- (10) State the full form of TAT?

Q. 2 Give answer any ten (10) of the following question.

(20)

- (1) State the any four characteristics of education.
- (2) Clarify the meaning of philosophy.
- (3) Mention the methods of education suggested by swami vivekanandaji.
- (4) State the any four characteristics of indian society.
- (5) Clarify the concept of social change in brief.
- (6) Write the full form of 'TET' and 'RTE'
- (7) State the establishment of secondary education commission in brief.
- (8) Clarify the need of national education commission in brief.
- (9) State the merit scheme for recruitment of head teacher in primary school.
- (10) Clarify the needs of RTE Act-2009.
- (11) Clarify the any four importance of Mid day meal scheme.
- (12) Mention any two amendments made in 1992 in national education policy (1986).

Q. 3 Give answer any six (06) of the following question.

(24)

- (1) Clarify the relation between education and philosophy.
- (2) Clarify the nature of philosophy.
- (3) State the recommendations of secondary education commission according to secondary education.
- (4) Clarify the role of teacher context to social change in brief.
- (5) Mention the important recommendations of national education commission.
- (6) State the aims of SSA.
- (7) Clarify the need of RMSA in brief

Q. 4 Give answer any two (02) of the following question in detail.

(16)

- (1) Discuss concept of education, aims and curriculum according to gandhiji.
- (2) Explain the rules and merit scheme for recruitment of teacher in primary school.
- (3) Discuss the factors which effect on social change in detail.
